

Hasat Yani ay Yapraklarının Toplanması

A. Kemal Atilla, Ziraat Mtehasssı
ay Tarımı ve Tekniği, 1938

Hasat, ayın taze filizlerinin uçlarını, son tomurcuğunu, I, II, III. nadiren bazı yerlerde 5. yaprağı ile beraber koparmak suretiyle yapılır.

Yeni yapılan bir çay plantasyonunda hasat, dikmenin üçüncü senesinde başlayabilir. Bu müddetten itibaren soğuk mevsimi bulunmayan mntikalarda, mesela Seylan'da, hasat hemen daim olur. Yani senenin her mevsiminde devam edebilir. Mamafih bu gibi iklimlerde bile hiç olmazsa budama mevsiminde amele her 7-8 günde bir fidana uğrayarak toplanması lazım gelen yaprakları toplar. Hindistan'ın Himalaya mntikasında bulunan 2.200 metre rakımlı olan DARJEELING de hasat ilkbaharın sonunda başlar ve her ağaç mevsim başlangıcında 7-8, mevsim sonunda 9-10 günde bir elden geçirilir. Hindistan'ın alçak kısımlarında, Himalayanın ayaklarında hasat bir ay evvel yani Nisanda başlar. Kış mevsimi olan memleketlerde hasat ancak ilkbahar ve yaz mevsimlerinde yapılabilir.

şimdiden şunu söyleyelim ki hasat da çay tarım ve tekniğinin en mühim işlerinden biridir. Hasat bilgi ve dikkat ile yapılması gereken bir iştir. Çünkü bunun yapılma tarzı ile iki hasat arasında geçen müddet:

- 1-Toplamanın birinci veya daha sonraki toplamalar olması ile,
- 2- ay fidanlarının biyolojisi yani hayatiyle,
- 3- İklm ve toprak şartlarıyla,
- 4- Fazla, nefis veya kaba mahsul almak düşüncesiyle,
- 5- ay varyetlerinin büyüme tarzları ve boğum aralarının uzun veya kısa olması ile,
- 6- Ucu alınacak filizlerin faal veya durgun ve tomurcuklu olması ile ilgilidir.

ay hasadı ile ilgili olan kimseler bütün bu muhtelif şartları bilerek ve muhakeme ederek işi bunlara göre tanzim etmelidirler.

şunu şimdiden ihtar edelim ki her dalın dibinde diğerlerinden farklı bir yaprak vardır. Buna Fransızlar PREFEUILLE, İngilizler FISH-LEAF, Cavalılar KEPEL, Hintliler JHAMM derler. Buna Türkçe "PUL YAPRAK" demek uygun olur. Çünkü bu tomurcuğun en dış harşef veya pulunun açılıp büyümesinden ileri gelmiştir. Bu yaprak hiçbir suretle çay yapmağa yaramaz. Bu sebeple asla toplanmaz. Hatta filizde bu yaprağın üzerinde dahi en az 1-2 normal yaprak bırakılır. Bütün bu söylediklerimiz budamayı takip eden birinci hasada aittir. İngilizler buna TAPING yahut ağaç teşekkülü derler. Bu ameliyat aynı zamanda budama ve hasat ile ilgilidir. Bunu takip eden iki toplama yapıldığı zaman her dal üzerinde yalnız pul yaprak ile bunu takip eden iki yaprağın bırakılmasına dikkat edilir. Koparılan kısmın 2 ve 3. yapraklarından istifade edilip diğerleri atılır. Çok ge filizlere dokunulmaz. Bu usul her dal bir son tomurcuktan başka en az 3 yaprak verdiği

zaman yapılır. Bu sayede ucu alınan dal üzerinde yeni bir filizin meydana gelmesi kolaylaştırılmış olur.

İlk üç toplamadan sonra fidanın iyi teşekkül ettiği kabul edilir. Diğer toplamalar da aynı suretle yapılır.

Kör yani son tomurcuğu bulunmayan dalların pul ve bunu takip eden yaprağı muhafaza edilmek üzere yukarısı alınır ve alınan kısım üzerinde bulunan son yaprak çay yapılmak üzere alınır, diğerleri atılır.

Şekil: 8

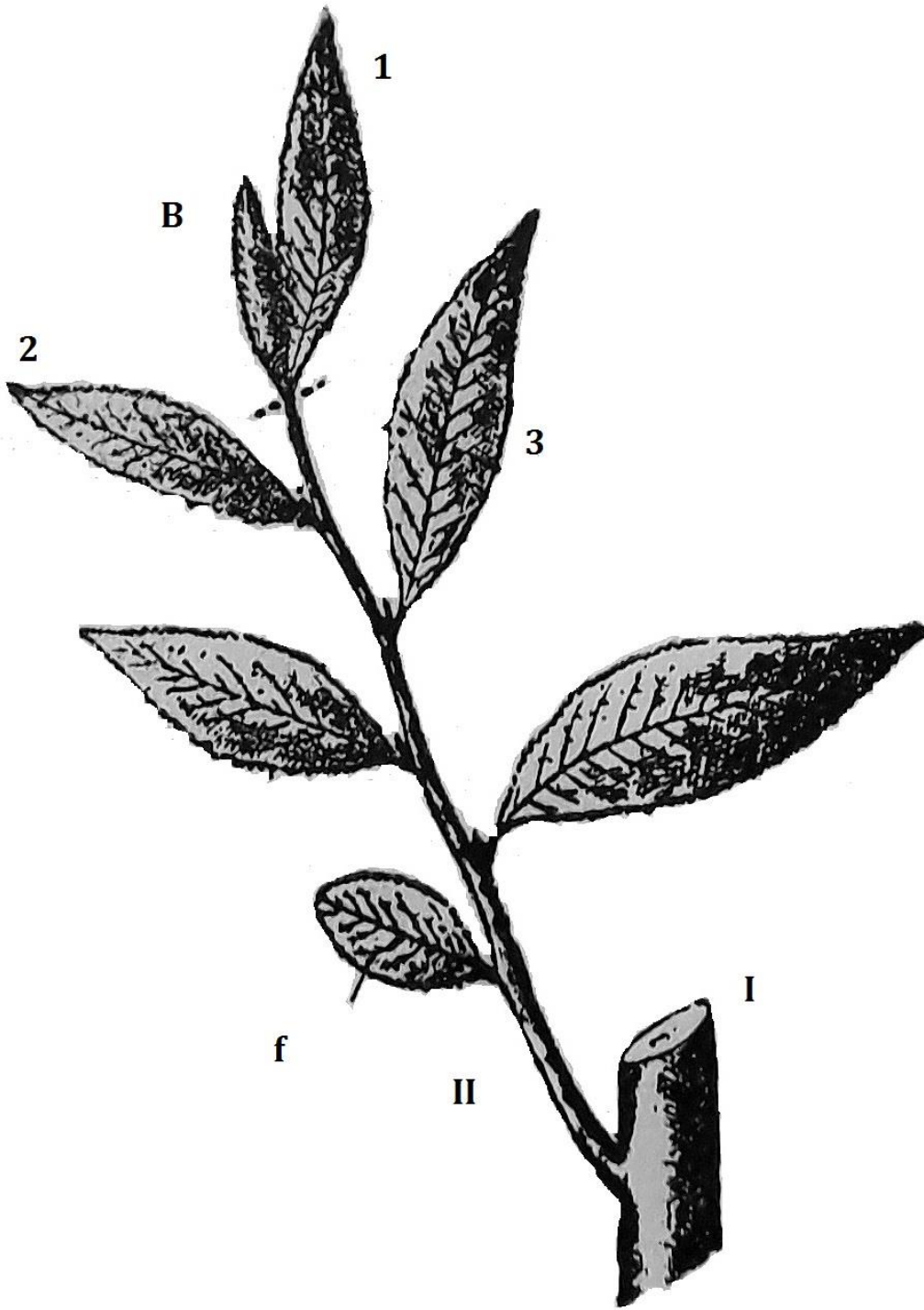
Üzerinde müteaddit hasat yapılmış bir çay dalı

Bütün yukarıda söylediklerimize hülasa ve ikmal etmek üzere şunu söyleyelim ki hasadın genel genel kaidesi; üzerinde pul yaprakdan başka 5-6 natürel yaprak bulunan filizlerin sonuncu tomurcuğu ile bundan sonra gelen 3 yaprağı beraber almaktır. Şayet yapraklar genç ve yumuşak ise 4. Bazen 5. yaprak dahi alınır. Mamafih 4 ve 5.

yaprakların alınmasına pek az müracaat olunur. (Şekil: 8) üzerinde müteaddit hasat yapılmış bir çay dalı.

Pratikte memleketlere göre değişen daha birçok toplama tarzı vardır.

Çay fidanları üzerinde bulunan ve yaprakların zararına büyüyen çiçek ve tohumların koparılmasına itina etmelidir. Hatta yaprak hasadı için yetiştirilen çay fidanlarının çiçek ve tohum vermemesine ve bu maksatla yapılan çay plantasyonunda çiçek ve tohum değil yalnız yaprak veren fidanların ve varyetelerin yetiştirilmesine çalışmak lazımdır.

(Şekil: 9) Bir genç çay filizi. Assamda, hasat tarzı. B tomurcuğu; 1. ve 2. yaprak ve 3. yaprağın yarısı alınmak suretiyle yapılmış hasadı.